

VESNIČKA

LISTOPAD 2020

SOS DĚTSKÉ
VESNIČKY

Láskyplný domov pro každé dítě

**ČEŠI JSOU SKUTEČNÍ
ALTRUISTÉ**

*KOLIK ŠANCÍ MÁŠ,
TOLIKRÁT MÁŠ NADĚJI*

ÚVODNÍ SLOVO

MILÍ PŘÁTELE,

blíží se 20. listopad, na který připadá Mezinárodní den dětských práv. Tento den je zároveň výročním dnem podepsání

Úmluvy o právech dítěte, k jejímuž dodržování se před 31 lety zavázaly téměř všechny státy světa, včetně České republiky. Je v ní mimo jiné zakotveno také právo dítěte na rodičovskou péči a život v rodině. Přesto u nás stále žije zhruba osm tisíc dětí v ústavní péči, a to včetně těch nejmladších. Počet dětí do tří let umístěných do ústavů se naštěstí v posledních letech daří snižovat, a to zejména díky rozšíření přechodné pěstounské péče. Pozitivní trend ale ztrácí na síle, řada pěstounů na přechodnou dobu končí nebo o ukončení uvažuje,

chybí také dlouhodobí pěstouni. Důvodů k tomu je hned několik, příliš ale nepomáhá ani fakt, že finanční ohodnocení pěstounů zůstalo řadu let na stejné úrovni a zvýšení, které nyní navrhuje vláda, je pouze kosmetické.

My v SOS dětských vesničkách věříme, že je potřeba pěstouny podpořit, a to nejen finančně (společně s dalšími organizacemi doprovázejícími pěstouny vyvíjíme tlak na MPSV). Zároveň chceme pěstounům pomoci zvládat úskalí, která výchova přijatých dětí přináší. Zahájili jsme proto realizaci projektu Terapeutického rodičovství, který má pomoci pěstounům pochopit, co prožívají děti, jež si z raného dětství odnesly šrámy na duši. Dětem samotným by mohla pomoci knížka O chlapci, který si kolem sebe postavil zeď, která vychází v těchto dnech a kterou od nás dostanou všechny pěstounské rodiny, jež doprovázíme.

Více se o terapeutickém rodičovství dočtete uvnitř tohoto čísla.

Jednou ze služeb, kterou někdy na stránkách časopisu Vesnička trochu opomíjíme, je volnočasové centrum pro děti z rizikového prostředí SOS Kajuta. Nyní to napravujeme – přečtete si příběh jednoho z chlapců, kterým Kajuta pomáhá, nebo text vedoucího centra Radima Kejika, v němž se ohlíží za svým desetiletým působením v SOS dětských vesničkách.

Přeji vám příjemné počtení a krásný podzim!

Cyril Maliňák
Ředitel programů doprovázení pěstounských rodin

Vydavatel: SOS dětské vesničky, z.s., Strakonická 98, 159 00 Praha 5, IČ: 00407933. Účet veřejné sbírky: 211 757 409 / 0300, účet pro naše dárce: 120 777 711 / 0300.

Redakce: Radana Košťálíková, Michaela Poláková, Milan Palán. Grafická úprava: Martin Málek.
Uzávěrka: 9. 10. 2020. Náklad: 8 100 ks. Vyrobil: H.R.G. spol. s r.o. Výrobní cena: 3,73 Kč. Vychází čtvrtletně. ISSN 1803-1730.

Jména dospělých osob a dětí, jejichž příběhy vám v časopise přinášíme, jsou z důvodu ochrany soukromí většinou změněna. Ilustrační fotografie, není-li uvedeno jinak, pocházejí z fotobanky SOS dětských vesniček.

KARLOVARSKÁ VESNIČKA BYLA PLNÁ

Jak si správně čistit zuby a čím, co jíst, nebo čemu se v jídelníčku naopak vyhýbat, jak předcházet nemocem, jak zůstat co nejdéle zdravý a proč je tak důležité pravidelně sportovat -

odpovědi na všechny tyto otázky a nápadem ještě spoustu zábavy si užili děti i dospělí na Dni zdraví, který v naší karlovarské vesničce pořádal Státní zdravotní ústav.

INVESTOVÁNÍ S KOMERČNÍ BANKOU POMÁHÁ DĚTEM

O tom, že se Komerční banka rozhodla podporovat děti v našich krizových centrech SOS Sluníčko, už jsme vás informovali. Z každého upsaného investičního certifikátu označeného jako „CHARITABLE NOTE“ tak odchází charitativní příspěvek ve výši 0,1 % nominální hodnoty ve prospěch dětí, které jsou v akutní nouzi a ocitnou se tak v některém z našich krizových zařízení. Tento příspěvek hradí banka ze své marže a nijak neovlivňuje výnos pro klienty. Díky této podpoře jsme získali na pomoc dětem v krizi 236 820 Kč. Moc děkujeme!

ZAPOJTE SE I VY A POMOŽTE NÁM ROZZÁŘIT DĚTSKÉ ÚSMĚVY V SOS DĚTSKÝCH VESNIČKÁCH SE ŽYVĚKÁCKAMI ORBIT!

DÍKY ZNAČCE ORBIT MOHOU MLADÍ LIDÉ ZAZÁŘIT

Posílit sebedůvěru dospívajících dětí opouštějících dětské domovy nebo pěstounské rodiny, zvýšit jejich schopnost postarat se sám o sebe a neztratit motivaci pracovat na budoucím úspěchu – to jsou základní cíle letošní kampaně „Pomozte jim zazářit“. V rámci ní věnovala značka Orbit půl milionu korun z prodeje žvýkaček v období od 1. 9. do 17. 10., které tak pomůžou desítkám mladých lidí úspěšně vykročit do samostatného života. Děkujeme!

SPOLEČNÝ VÝŠLAP NA PLUMLOV NEMĚL CHYBU

Letošní babí léto se opravdu vyvedlo. Do sytosti si ho užili i děti z prostějovského SOS Kompasu, se kterými vyrazily naše terénní sociální pracovníce na pěší výlet biokoridorem Hloučela, kolem přehrady

až na zámek Plumlov. Desetakilometrovou túru zvládli všichni účastníci hravě, stejně jako vydatný oběd v místní vyhlášené restauraci a zábavnou prohlídku plnou zámeckých strašidel.

MINNIE A KLÁRKA: PŘÍBĚH MYŠKY

TETO SOCIÁLNÍ, TETO SOCIÁLNÍ, MOJE MINNIE MLUVÍ! POSLOUCHEJ! A PLYŠOVÁ POSTAVIČKA OD DISNEYHO ŘÍKÁ ŠÍSLAVĚ KLÁRČINÝM HLÁSKEM: VČERA MĚ KLÁRKA A TETA ANDREJKA VYKOUPLY V RŮŽOVÉ PĚNĚ. TO BYLA PARÁDA! DNESKA MUSIM USCHNOUT, ALE ZÍTRA SI DÁM PĚNOVOU KOUPEL ZASE. ŘÍKÁ SE TOMU LÁZNĚ, VÍŠ?

„No tohle, opravdu mluví! To je opravdu kouzelný plyšáček,“ obdivuje Míša, sociální pracovnice SOS vesniček, nejoblíbenější hračku tříleté Klárky, upovídáné holčičky, která žije se svojí tetou a jejími třemi dětmi v malém domku na vesnici. Klárka má Míšu ráda, na její návštěvy už si zvykla, proto jí dává plyšáka na chvíli do ruky. „Hezky si tu s Minnie povídej, já se s tetou obleču, jdeme na procházku. Ať ti řekne, jak se tu máme!“ A Míša čeká u dveří, než Andrea Klárku oblékne, a představuje si, co by jí plyšák asi říkal, když není Klárka v doslechu.

POŘÁD SPOLU

„Je to tak, já se mám dobře a Klárka taky,“ řekla by určitě myška Minnie Míše. „Ted' už ano. První rok to bylo

horší: prvních několik měsíců Klárka skoro nespala, měla abstinenci příznaky, a taky byla hrozně malá. První náhradní maminka ji nepřetržitě nosila v šátku, aby jí bylo co nejlíp, aby slyšela tlouct její srdce, a zhruba v jedenácti měsících začala Klárka naštěstí prospívat. A já byla pořád s ní, nedala mě z ruky ani ve spaní...“

NEKONEČNÉ ČEKÁNÍ

Růžový plyšák bylo to jediné, co Klárce zůstalo po mamě, která Kláru nechala v porodnici. Tátu nikdy neviděla, umřel ve vězení, když bylo Klárce asi pět týdnů. Brzy poté se jí ujala přechodná pěstounka, ale už tehdy o ni usilovala Klárčina teta, sestra jejího táty. Jako děti spolu měli krásný vztah, pak to ale návykové látky, které bral Andrein bratr i s brzy těhotnou partnerkou, všechno pokazily a Klárka byla to jediné, co Andree po Michalovi zůstalo. Jenže její bratr nebyl napsaný v rodném listě a všechno se strašně vleкло – tak moc, až to vypadalo, že až uplyne maximální lhůta, po kterou může být Klárka s přechodnou pěstounkou, bude putovat do kojeneckého ústavu. To ale Andrea nemohla dopustit.

Tehdy se obrátila na SOS dětské vesničky. Veškeré vyřizování trvalo nekonečně dlouho, Andrea bydlela v jiném kraji, než se Klárka narodila, a úřady si spis posílaly pořád tam a zpět. S pomocí sociální pracovnice Míši si naštěstí nakonec skoro roční Klárku i s myškou Minnie mohla Andrea odvézt domů.

TŘI MUŠKETÝRKY

„Jsem ráda, že to Andrea nevzdala. Všichni tady Klárku zbožňují, je to milovaná holčička, upovídáná, spokojená. A já jsem taky ráda, že nemusím bydlet v kojeňáku a pak asi i v ústavu: ještě by mi tam někdo utrhl ručičku...nebo mašli, to bych nepřežila,“ jako by slyšela Míša, ale hlásek Minnie už slabne. Přichází Klárka s tetou a radostně výská: podívej, teto sociální, mám stejnou mašli jako Minnie! A už mi ji vrať, ano? A už jdi, musíme s tetou stihnout poštu... Ale zase přijď!, štěbetá holčička. Když se za trojici naposled otočí, mávají jí všichni tři: Andrea, Klárka a s její pomocí i spokojená myška Minnie.

ČEŠI JSOU SKUTEČNÍ ALTRUISTÉ

DINAH SPRITZER PŘIŠLA DO ČESKÉ REPUBLIKY PŘED TĚMĚŘ 20 LETY Z NEW YORKU JAKO NOVINÁŘKA. PRAHU SI ZAMILOVALA, DNES TU PŮSOBÍ JAKO PROFESORKA NOVINÁŘINY A LEKTORKA, STÁLE TAKÉ PŘÍSPÍVÁ DO NĚKOLIKA SVĚTOVÝCH MÉDIÍ. SE SVÝMI DĚTMI, PŘÁTELI A ZNÁMÝMI Z ŘAD CIZINCŮ I JEJICH ČESKÝCH KAMARÁDŮ UŽ NĚKOLIK LET POŘÁDÁ HALLOWEENSKOU SBÍRKU PRO SOS DĚTSKÉ VESNIČKY, KTERÁ JE ROK OD ROKU ÚSPĚŠNĚJŠÍ – V MINULÉM ROCE VYBRALI NEUVĚŘITELNÝCH 58 TISÍC KORUN.

Proč jste si k životu vybrala zrovna Českou republiku? A jak se Vám tu žije?

V New Yorku jsem se jako novinářka specializovala na země střední a východní Evropy. Když přišla nabídka na pozici ekonomické redaktorky v The Prague Post, moc ráda jsem ji přijala. Pro mě jakožto hlučnou, veselou a nadšenou Američanku, která si potpří na skvělý servis a přátelské doktory, to znamenalo velkou míru přizpůsobivosti, ale ve výsledku mi život v Praze mnohem více dává než bere. Praha je bezkonkurenčně nádherná, nikdy jí nepřestanu obdivovat. Docenila jsem tady hodnotu sociálních vazeb, to, že jsme zodpovědní jeden za druhého – ta myšlenka je v evropské kultuře velmi silně zakořeněná. Vdala jsem se tady, mám osmiletá dvojčata, svoji mediálně-vzdělávací agenturu, přednáším na univerzitě...

Jak Vás napadlo si k tomu všemu přibrat ještě pořádání halloweenské sbírky pro SOS dětské vesničky?

Chtěla jsem, aby moje děti a děti mých přátel mohly slavit Halloween, ale zároveň jsem nechtěla nutit Čechům americké zvyky. V té době už se konala halloweenská oslava v Nebušicích, kde žije hodně cizinců, ale přičilo se mi tahat děti přes celou Prahu, aby si šly vykoledovat sladkosti. Halloweenská koleda je založená na sousedských vztazích, chtěla jsem ji mít u nás na Vinohradech. Zároveň jsem k tomu ale chtěla přidat něco navíc, ukázat dětem, že je potřeba nejen brát, ale i dávat, a že to náš život obohacuje. A tak jsem hledala českou neziskovou organizaci, kterou bychom takto podpořili.

Foto: archiv Dinah Spritzer

A jak padla volba právě na SOS dětské vesničky?

Jako novinářka jsem dlouhodobě sledovala problematiku dětí v ústavní péči, svého času byla Česká republika rekordmanem v počtu dětí umístěných v dětských domovech. Takže jsem věděla, že chci podpořit někoho, kdo se dlouhodobě věnuje pěstounským rodinám – a našla jsem vaši organizaci.

Jak taková halloweenská sbírka vlastně probíhá?

Nejtěžší část je najít domácnosti, které se zapojí do akce: budou mít připravené sladkosti pro děti a zároveň kasičku SOS dětských vesniček. V loňském roce jsem k nim přibrala i místní obchůdky, čajovny nebo dětská centra, aby ten výběr míst byl pestřejší. Potom vytvoříme interaktivní mapu, kde jsou zanesena všechna koledovací místa i s časy, kdy budou dostupná. No a nakonec je potřeba vysvětlit dětem celý princip – tedy že když se převléknou do kostýmů a půjdou na koledu, mohou získat spoustu dobrot, ale také dobrý pocit z toho, že malým příspěvkem (5 nebo 10 korun) přispějí do kasičky na děti, které v životě neměly tolik štěstí. Je skvělé vidět, jak peníze do kasiček házejí i lidé, kteří do sbírky ani nejsou přihlášení. Češi jsou v darování úžasní, jsou to opravdoví altruisté.

To zní jako velmi náročná akce na přípravu...

Je to někdy náročnější, než dokážu vypovědět – například když jsem se v loňském

roce přímo uprostřed akce dozvěděla, že můj otec doma v Severní Karolíně umírá. Já ale musela dál s úsměvem na rtech odpovídat na spousty dotazů a vše koordinovat, až druhý den jsem sedla na letadlo a odletěla za tátou. Ale není to jen náročný úkol, je to také velmi obohacující akce pro mě i mé děti.

V čem Vás obohacuje?

Mám ráda citát skvělé autorky Mayi Angelou: „Zjistila jsem, že lidé zapomenou, co jste jim feklí, zapomenou, co jste udělali, ale nikdy nezapomenou, jak se díky vám cítili.“ Díky halloweenské sbírce se spousta lidí cítí dobře, a to mě moc těší. Je součástí mojí víry, že máme konat dobro, protože nás to sblížuje s Bohem i s ostatními lidmi. Úsměv na tvářích dětí v kostýmech, když pomáhají ostatním, radost rodičů, že jejich děti mohou slavit Halloween stejně jako byli zvyklí oni ve své rodné zemi, když byli malí, a příběhy dětí z SOS dětských vesniček, kterým pomáháme... To vše mě naplňuje víc, než dokážu popsat slovy.

My Vám za to moc děkujeme a doufáme, že i v letošním nelehkém roce se podaří sbírku uskutečnit...

Jsem přesvědčená, že to půjde, byť už je jasné, že to bude muset být na dálku. Teď si musíme pomáhat více, než kdy dřív!

Děkujeme za rozhovor.

KOLIK ŠANCÍ MÁŠ, TOLIKRÁT MÁŠ NADĚJI

„ZE ZAČÁTKU JSME SI NA JIRKU NEMOHLI STĚŽOVAT, ALE RYCHLE SE CHYTAL HORŠÍCH PŘÍKLADŮ A NĚKDY S NÍM NEBYLO K VYDRŽENÍ“, ZAČÍNÁ SVÉ VYPRÁVĚNÍ SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK RADIM. RODIČE SE ROZVEDLI, ŽIL JENOM S MAMINKOU A DALŠÍMI DVĚMA SOUROZENCI A VZTAHY MEZI NIMI BYLY HODNĚ NAPNUTÉ. ANI VE ŠKOLE TO S JIRKOU NEBYLO NEJRŮZOVĚJŠÍ, PROSPĚCH BYL ČÍM DÁL TÍM HORŠÍ A OD UČITELŮ CHODILY STÍŽNOSTI I NA NEVHODNÉ CHOVÁNÍ.“

Odmlouvání, drzé poznámky, provokování dalších dětí, dělání nasechvátů i sprosté nadávky, to byl Jirkův běžný „repertoár“, když neměl náladu. V nízkoprahovém klubu, kde se s ním Radim setkává, si několikrát vysloužil i zákaz přijít. Ale zlomit nad ním definitivně hůl? „Přece i profesor Matějček, který se zabýval problema-

tikou výchovy dětí, položil otázku: Po dobrém nebo po zlém? A odpověděl na ni stejně jako my. Měli jsme s Jirkou trpělivost, a když někdo projeví aspoň trochu snahy, měl by dostat šanci: nejen druhou, ale někdy i třetí nebo i čtvrtou.“

ABRAKA DABRA

A pak jako by někdo mávnul kouzelným proutkem, pokračuje Radim – ve svém vyprávění ale nezminí, že tím kouzelným proutkem byla hlavně jeho trpělivost a důsledná práce. Jiřík prošel úplnou proměnou. Začal plnit úkoly do školy, bez problémů spolupracoval při doučování a začal nosit pěkné známky. Sám měl zájem učit se nové věci a každý úspěch ho potěšil a povzbudil k další práci. Působil klidně a vyrovnaně, nenechal se vyprovokovat a sám pomáhal mladším dětem. Kdyby se někdo zeptal na nejvzor-

nějšího klienta SOS Kajuty, tak by volba padla na Jirku. „Myslím, že nám vrací zpátky to, že mu dáváme jistotu, bezpečí, a dokonce i přátelství“.

BUDOUCNOST JE TEĎ

To však z vyprávění o Jirkovi nebylo ještě vše. To, s čím se denně setkával, ovlivňovalo negativně jeho vývoj, ač s tím nemohl sám nic udělat. Násilí v rodině, alkohol, křik, agrese kamarádů, záškořectví. A pak není nic lehčího a jednoduššího, než označit někoho nálepkou: ruší, zlobí, roste pro kriminál... „Stigmatizace je něco, co ovlivní spoustu věcí a žádnou z nich k lepšímu,“ říká Radim. „Dost to lidem v okolí ulehčuje přístup k takovému člověku, ale ničemu to nepomůže. Přitom do budoucnosti nikdo nevidí, můžeme ji ovlivnit tím, co děláme teď.“

PĚSTOUNSTVÍ JE VÍC NEŽ „JEN“ NÁHRADNÍ RODIČOVSTVÍ

„V ZÁJMU PLNÉHO A HARMONICKÉHO ROZVOJE OSOBNOSTI MUSÍ DĚTI VYRŮSTAT V RODINNÉM PROSTŘEDÍ, V ATMOSFÉRE ŠTĚSTÍ, LÁSKY A POROZUMĚNÍ.“ PÍŠE SE V MEZINÁRODNÍ ÚMLUVĚ O PRÁVECH DÍTĚTE, OD JEJÍHOŽ SCHVÁLENÍ UPLÝNE V LISTOPADU 31 LET. NE VŠEM DĚTEM SE ALE POŠTĚSTÍ NARODIT SE DO TAKOVÉ RODINY, KDE JE TO MOŽNÉ. NAŠTĚSTÍ EXISTUJÍ LIDÉ, KTERÍ TĚMTO DĚTEM VYTVÁŘEJÍ NÁHRADNÍ DOMOV A JSOU ODHODLANÍ POSKYTNOUT JIM TO ŠTĚSTÍ, LÁSKU A POROZUMĚNÍ, NA KTERÉ MAJÍ MÍT NÁROK.

Být dobrým pěstounským rodičem bývá ale někdy složitější, než se na první pohled zdálo. Proto SOS dětské vesničky podporují pěstouny nejen v počátečních jejich cestách, ale i v průběhu jejich dlouhodobého úsilí vychovat přijaté děti. V letošním roce jsme zahájili dlouhodobý projekt Terapeutické rodičovství, který má za cíl pomoci pěstounům lépe svým přijatým dětem porozumět.

JAK ZBOŘIT OCHRANNOU ZEĎ

Pěstouni přijímají do svého domova, do své péče a do svého srdce nejen dítě,

které se narodilo jiným rodičům, ale i jeho minulost, která pro ně často zůstává obestřena tajemstvím. Vzpomínky na bití, hlad, strach z opilého rodiče, dlouhé hodiny o samotě, noční můry, které nikdo nepomohl zahnat, pláč, který nikdo neutišil... Takové vzpomínky v sobě děti často potlačí, nebo jsou ještě příliš malé, než aby o nich dokázaly vyprávět. Skutečnost, že v prvních měsících nebo i letech života neměly nikoho, kdo by jim poskytl pocit bezpečí, v nich spustil obranný mechanismus, díky kterému si kolem sebe vybudovaly ochrannou zeď. Na její zboření a vybudování důvěry dítěte v okolní svět a své nejbližší nestačí pěstounským rodičům jen láskyplná náruč, ty šrámy jsou příliš hluboké.

VĚDOMÁ NADSTAVBA

Proto se pěstouni, kteří přistupují k výchově intuitivně, podobně jako u vlastních dětí, ocitají někdy v pasti. Mají pocit, že selhávají, že přes veškerou jejich snahu se dítě nevyvíjí tak, jak by si přáli. Projekt terapeutického rodičovství přidává pěstounům k této intuitivní výchově ještě vědomou nadstavbu, metody a přístupy, které jim

pomohou lépe porozumět tomu, co dítě prožívá, a cíleně mu pomáhat traumata hojit a překonávat.

ZÁZRÁKY VŠEDNÍHO DNE

„Věříme, že nejlepší terapií na ranou traumatickou událost, která ovlivňuje vývoj dítěte, je kvalitní, blízký vztah,“ říká Cyril Maliňák, ředitel programů doprovázení pěstounských rodin v SOS dětských vesničkách. „Terapeutické rodičovství vytváří bezpečný, citově vřelý vztah mezi vychovatelem a dítětem, se srozumitelnými hranicemi. Ty nejvýznamnější hojivé a změny navozující události v životě dítěte se dějí v obyčejné každodennosti, ve které jsou vzájemné vztahy a výchovné přístupy dobře vybudované. Pěstounům proto dáváme plnou podporu, aby tyto nároky zvládli a nedocházelo pouze k ‚opravování‘ dítěte u odborníků,“ vysvětluje Cyril Maliňák. Dodává, že odborná pomoc ze strany psychologů a terapeutů je samozřejmě v některých případech potřebná, volí se však až v momentě, kdy dítě plně neprospívá ani za použití postupů terapeutického rodičovství ze strany pěstounů.

DĚTI TESTOVÁLY SVOJE LIMITY NA HOROLEZECKÉ STĚNĚ

Jsou místa, kam se člověk prostě musí vrátet. Větší děti z naší brněnské vesničky to takto táhne do Sportovního

areálu Komec, kde už poněkolkáté pod odborným vedením otestovaly svoje i naše limity. Děkujeme, že můžeme!

DÍKY SMURFIT KAPPA DOJEDEME DÁL

Náš dlouhodobý partner, společnost Smurfit Kappa, podpořil částkou 1 000 000 Kč nákup tří nových vozidel, která budou k dispozici našim sociálním pracovníkům a pracovníkům v brněnském regionu. Díky nim budou moci snadněji zajistit potřebnou podporu pěstounským rodinám i materiální pomoc rodinám ohroženým odebráním dětí. Moc nám to pomohlo, velice děkujeme!

POŠTA PRO TEBE PATŘILA SOS DĚTSKÝM VESNIČKÁM

První říjnovou neděli odvysílala Česká televize speciální benefiční díl populárního pořadu Pošta pro tebe, který byl tentokrát celý věnovaný SOS dětských vesničkám. V televizním studiu na Kavčích horách se sešli lidé, kteří stáli u zrodu naší organizace, i ti, kteří ve vesničkách vyrostli nebo jimž vesničky aktuálně pomáhají. Všem účastníkům natáčení i těm, kteří nás podpořili, patří náš velký dík!

PEPCO PODPORUJE VOLNOČASOVÉ CENTRUM

Rozvíjet svůj talent, posilovat odhodlání, elán a vůli překonávat překážky, navazovat přátelství, plnit školní povinnosti, hrát si a sportovat – to všechno a ještě mnohem víc můžou díky daru společ-

nosti PEPCO už druhým rokem desítky dětí v našem volnočasovém centru SOS Kajuta v Bystřici pod Hostýnem. Od začátku roku bylo těch, které tu našly smysluplnou zábavu, už 68. Děkujeme!

KONEČNĚ Z DOMOVA?

NENÍ TO ÚPLNĚ PRAVIDLEM, ALE ČASTO JE ODCHOD Z DOMOVA TOUŽEBNĚ OČEKÁVANÝ: KONEČNĚ SE NEBUDU MUSET NIKOHO PTÁT, JESTLI MŮŽU PŘESPAT U KAMARÁDA. MŮŽU SI VAŘIT A JÍST, CO BUDU CHTÍT. Z MEJDANU SE MŮŽU VRÁTIT I K RÁNU, I KDYŽ JE TEN ODCHOD Z DOMOVA JEN ČÁSTEČNÝ V PODOBĚ POBYTU NA KOLEJI...

A taky to může být jinak. „Doma“ znamenalo pro Tánu „u nás v děčáku“ a i když to bylo pořád lepší než dřív u táty, osmnáctiny s kdovíjakým nadšením nevyhlížela. Maminka jí umřela ještě dřív, než Tánu naučila vařit, táta jedenáctiletou rebelku se zraněnou duší nezvládl a dětský domov byl jediné bezpečné útočiště. Ale co teď? Název domu na půl cesty, SOS Kotva, trochu naděje snad nabízí.

PROLOMIT LEDY

Lehké to ale nebylo. Přirozené tíhnutí ke svobodě bez pravidel po oficiálním vstupu mezi dospělými mnohokrát způso-

bilo Tánin střet s pravidly domu: dokonce dvakrát vyústilo v její dobrovolnou psychologickou hospitalizaci. Ale společným úsilím se začaly ledy přece jen lámat.

„Je to drobnost, ale opravdu mě potěšilo, když Tána poprvé uklidila společné prostory bez urgování, bez připomínání, že na ni přišla v rozpisu řada. Musela z toho mít ale ještě větší radost než já, protože když měla službu příště, tak krásně uklizeno snad ještě nebylo a bylo dokonce umyté nádobí po někom jiném – prostě udělala něco, co nemusela,“ řekla o Táně sociální pracovnice Kotvy Maruška.

JE NA ČEM STAVĚT

Jako všichni ostatní pracovníci SOS vesniček, i ona bere problémy a krizové momenty jako součást své práce a snaží se stavět spíš na světlých chvílích své svěřenky. Chválí ji za to, že se po hospitalizaci objednala na návaznou individuální psychoterapii a začala

jezdit na výlety v blízkém okolí Kotvy, o kterých pak nadšeně vyprávěla. O svých vlastních úspěších Marie moc nemluví, ale vedle toho, že svou trpělivostí, důsledností a zároveň schopností pozitivně motivovat umožnila Táně zmíněné úžasné pokroky, jsou tu i další. Třeba ten, že se na společné schůzce podařilo přesvědčit Tánina otce k tomu, že po dlouhé době souhlasil s plněním své vyživovací povinnosti a začal se o Tánu znovu zajímat.

ŠTASTNOU PLAVBU

Tánino „konečně z domova!“ není tedy tak úplně růžové. Bez podpory zkušené Marie a s křehkou psychikou po všem, čím si musela v dětství projít, by se možná Tánin vstup mezi dospělé změnil v noční můru špatných rozhodnutí a narůstajících problémů. Díky záchranné kotvě má naději, že svoboda pro ni za pár let může znamenat štěstí a spokojenost. Tak šťastnou plavbu!

Můj první výlet v SOS vesničce v září 2010 na hrad Lukov: Jirka hned na začátku spadl do potoka, Erik nasbíral k večeři houby (polovina byly muchomůrky), Pepa ztratil klíče od baráku (pak jel pro ně zpět 25 km na kole), Řišovi někdo snědl svačinu, Matouš ztratil botu (pak ji zase našel), Naďa s Marií se zase zabloudily v lese a Alence vypadl další zub...

10 LET V SOS DĚTSKÝCH VESNIČKÁCH

RADIM KEJÍK ZAČÍNÁ JAKO SOCIÁLNÍ PEDAGOG V SOS DĚTSKÉ VESNIČCE VE CHVALČOVĚ. V ROCE 2014 STÁL U ZRODU NÍZKOPRAHOVÉHO KLUBU SOS KAJUTA

V BYSTRICI POD HOSTÝNEM, OD TĚ DOBY PŮSOBÍ JAKO JEHO VEDOUČÍ. DÍKY RADIMOVU LASKAVÉMU VEDENÍ SI ZA TY ROKY STOVKY DĚTÍ Z PROBLEMATICKÉHO PROSTŘEDÍ NAMÍSTO POTULOVÁNÍ PO ULICÍCH ZVYKLY NAVŠTĚVOVAT SOS KAJUTU. SPORTUJÍ, HRAJÍ FOTBÁLEK, STOLNÍ HRY, PÍŠÍ SI TU ÚKOLY, DOUČUJÍ SE, MALUJÍ, JEZDÍ NA VÝLETY... PRO DĚTI Z RODIN, KTERÉ SE POTÝKAJÍ S AKUTNÍMI NEBO DLOUHODOBÝMI PROBLÉMY, JE TO OÁZA POHODY. TAKHLE VNÍMÁ SVOJI PRÁCI SÁM RADIM:

Psal se rok 2010, když jsem dokončil studium na pedagogické fakultě, shodou šťastných náhod se dostal k SOS dětským vesničkám a nastoupil tam jako pedagog. Když jsem zjistil, jak to tam vše funguje a co bude popisem mojí práce, nemohl jsem uvěřit. Připadal jsem si jako ve snu. Fotbalový kroužek, turistický kroužek,

plavání, výtvarka, kroužek s předškoláky, výlety do přírody, návštěvy muzeí či divadla, víkendové pobyty, v zimě lyžák, v létě tábor v Itálii. Zkrátka vše, co si představíte, že dělají děti ve svém volném čase. Kamarádi mi říkali, že to není přece žádná práce, ale zábava. No jo, měli pravdu. Vždyť kdo si jde do práce začutat s balonem, nebo si udělá výšlap někam do přírody?

KDYŽ VÍTE, CO CHCETE

Ovšem patří k tomu i ta druhá strana mince. Nejdříve práce a potom zábava? V tomhle případě možná oboje propojené dohromady. Přece jen všechny aktivity s dětmi nefungují automaticky, bez přípravy a bez nastavení nějakých pravidel. Pro mě to však nebyl skok do něčeho neznámého, deset let jsem vedl turistický oddíl a dětské tábory. Získat si tak 35 dětí na svoji stranu nebylo až tak těžké. Když člověk ví, co chce, umí si kolektiv trochu zorganizovat, nastavit nějaké mantinely a ukáže, že to dělá na sto procent, je skoro vyhráno.

Stejně tak to platí i v nízkoprahovém centru SOS Kajuta, ve kterém dělám nyní sedmým rokem vedoucího a které navazuje na činnost SOS dětské vesničky. Poskytuje

služby a pomoc dětem ze sociálně znevýhodněného prostředí. Také sem docházejí děti, které mají doma nějaké závažné rodinné problémy a potřebují podporu dospělého odborníka, který jim dá do života řád, pravidla a nějaký smysl.

MÁ TO SMYSL

Brzy jsem zjistil, že pěstounské „vesničkové“ děti nejsou žádní uličníci a lumpové. Na to, že si prošly různými problémy a měly nelehké životní osudy, přišly o rodiče, žily v dětském domově a nyní jsou v pěstounské péči v SOS dětské vesničce, vše snášejí docela statečně. Podobně některé děti z SOS Kajuty zažily hodně smutné věci, mnohé prožívají nelehké dětství. A přece jen po tom všem mají také trochu právo se na osud zlobit a sem tam nějakou vylomeninu provést. Důležité je však s nimi pracovat a snažit se všechna těžká témata, které je provází, zpracovat a podchytit. A když si získáte jejich důvěru, otevrou vám svoje srdce. Také po deseti letech jsem stále s mnoha dětmi, které již odrostly, v kontaktu a když vidím, jak se ke mně hlásí a jak se jim v jejich dospělém životě daří, říkám si, že tato práce má smysl.

Díky Mirkovi

jsem nepřišla o děti

SOS záchranáři i díky vám pomáhají dětem, aby nepřišly o domov, rodinu a bezpečí. Děkujeme!

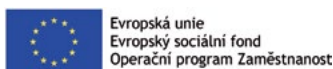
HLAVNÍ PARTNEŘI

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

V ROCE 2019 NAŠI ČINNOST PODPOŘILY TYTO INSTITUCE

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Olomoucký kraj, Karlovarský kraj, Jihomoravský kraj, Hlavní město Praha, Karlovy Vary, Brno, městská část Praha 1, Zábřeh, Šumperk, Bystřice pod Hostýnem, Prostějov, Nejdek, Aš, Přerov, Mohelnice, Chodov, Sokolov, Cheb